

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/69/2016
Identifikačné číslo spisu: 6015201482
Dátum vydania rozhodnutia: 25.04.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6015201482.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci navrhovateľa: Y. W., bytom X. XXX, V., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Bratislava, Ul. 29. augusta 8 - 10, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 6. júla 2016, č. k. 20Sd/359/2015-29, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 6. júla 2016, č. k. 20Sd/359/2015-29, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1.

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom zo 6. júla 2016, č. k. 20Sd/359/2015-29, potvrdil rozhodnutie odporkyne z 8. októbra 2015, č. XXX XXX XXXX X-I., ktorým bola podľa § 65 a § 69 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 555/2007 Z.z. (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a podľa čl. 50 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia zamietnutá žiadosť navrhovateľa o priznanie starobného dôchodku zo dňa 23. augusta 2011. Žiadosť o starobný dôchodok odporkyňa zamietla z toho dôvodu, že nakoľko rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X z 28. septembra 2007 už bol navrhovateľovi priznaný predčasný starobný dôchodok, ktorý sa od dovŕšenia dôchodkového veku, teda od 21. augusta 2011 p o v a ž u j e z a starobný dôchodok. Z odôvodnenia rozhodnutia ďalej vyplýva, že týmto rozhodnutím odporkyňa pozmenila rozhodnutie č. XXX XXX XXXX zo dňa 25. júna 2015.

Krajský súd preskúmal opravným prostriedkom napadnuté rozhodnutie podľa tretej hlavy piatej časti

Občianskeho súdneho poriadku. Z vykonaného dokazovania zistil, že dňa 23. augusta 2011 navrhovateľ podal žiadosť o prepočet starobného dôchodku, resp. predčasného starobného dôchodku, kedy táto možnosť ešte nebola. Podľa právnej úpravy platnej v čase konania a rozhodovania krajského súdu navrhovateľ môže požiadať o prepočet starobného dôchodku k 1. januáru 2013. V tejto súvislosti krajský súd poukázal na nejasnosť žiadosti navrhovateľa, ktorý na jednej strane uvádza, že žiada o výpočet starobného dôchodku, t.j. o jeho priznanie, čo potvrdil aj na pojednávaní súdu, ale v texte uvádza, že žiada o prepočet starobného dôchodku z dôvodu, že ku dňu 31. júl 2011 bol s ním rozviazaný pracovný pomer.

Krajský súd mal v konaní za preukázané, že odporkyňa napadnutým rozhodnutím rešpektovala rozsudok krajského súdu, keď podľa § 69 zákona o sociálnom poistení posúdila nárok navrhovateľa na starobný dôchodok tak, že žiadosť zamietla. Námiety navrhovateľa uvedené v podanom odvolaní vyhodnotil ako právne irelevantné, ktoré nemajú vplyv na zákonnosť a vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

Navrhovateľovi náhradu trov konania pre jeho neúspech podľa § 250l v spojitosti s §250k OSP, nepriznal.

2.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie namietajúc jeho nezákonnosť z dôvodu, že žiadosťou podanou dňa 23. augusta 2011 sa domáhal dávky podľa § 69a zákona o sociálnom poistení. Starobný dôchodok mu priznaný nikdy nebol. Od vydania „prvého“ rozhodnutia odporkyne dňa 13. septembra 2011 o dávke, ktorým je predčasný starobný dôchodok a suma 281,10 eur, súdy konali a rozhodli niekoľkokrát. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 1So/52/2012 zo 14. mája 2013 zmenil rozsudok krajského súdu z 18. apríla 2012 a napadnuté rozhodnutie odporkyne zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 21. augusta 2016 dovŕšil vek 67 rokov. Od podania žiadosti o dávku v starobe (dňa 23. augusta 2011) ubehlo 5 rokov. Nárok na dávku v starobe podľa čl. 39 ods. 1 a 3 Ústavy SR mu priznaný nebol. Nie je spokojný ani so spôsobom výpočtu sumy predčasného starobného dôchodku. Odvolaním sa tak domáha súdnej ochrany podľa § 9 ods. 2 zákona č. 365/2004 Z.z.. Vzhľadom na spoločenskú závažnosť majetkovej a nemajetkovej ujmy si uplatnil nárok na odškodné vo výške priemerného mesačného čistého zárobku zisteného štatistickým úradom vo výške 665,- eur mesačne za obdobie 5 rokov až do zaplatenia.

3.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť z dôvodov uvedených v preskúvaných rozhodnutiach. Zdôraznila, že navrhovateľ neuviedol žiadnu konkrétnu námietku, ktorou by preukázal odlišné zaobchádzanie ako s inými poistencami v rovnakej alebo podobnej situácii.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 491 ods. 1, 2 zák. č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom

nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba.

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Predmetom konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne vo veci zamietnutia žiadosti o starobný dôchodok podľa § 65 a § 69 zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 555/2007 Z.z.

Z obsahu spisov vyplýva, že navrhovateľovi bol od 20. augusta 2007 priznaný predčasný starobný dôchodok. Od vzniku nároku na výplatu predčasného starobného dôchodku, t.j. od 20. augusta 2007 do dovŕšenia dôchodkového veku (§ 65 ods. 2 zákona o sociálnom poistení) do 21. augusta 2011 mu chýbalo 1 462 dní. Výplata predčasného starobného dôchodku bola podľa § 293bt ods. 3 zákona o sociálnom poistení zastavená z dôvodu, že dôchodkové poistenie navrhovateľa trvalo po 28. februári 2011. Za obdobie dôchodkového poistenia získané bez poberania predčasného starobného dôchodku alebo jeho časti sa suma predčasného starobného dôchodku zvýšila od 1. augusta 2011 rozhodnutím z 18. októbra 2011. V období počas poberania predčasného starobného dôchodku získal obdobia dôchodkového poistenia od 20. augusta 2007 až do 31. júla 2011. Dňa 21. augusta 2011 navrhovateľ dosiahol dôchodkový vek dovŕšením 62 rokov veku. Od dovŕšenia dôchodkového veku sa predčasný starobný dôchodok považuje za starobný dôchodok.

Podľa § 69 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z.z. poistenc, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, nemá nárok na starobný dôchodok.

Ustanovenie § 69 zákona o sociálnom poistení upravuje vylúčenie nového nároku na starobný dôchodok a zmenu predčasného starobného dôchodku na starobný dôchodok.

Podľa § 69a ods. 1 zákona o sociálnom poistení predčasný starobný dôchodok po dovŕšení dôchodkového veku je starobný dôchodok.

Odvolačný súd z vykonaného dokazovania oboznámením sa s obsahom spisov zistil, že o žiadosti navrhovateľa o starobný dôchodok odporkyňa rozhodla prvýkrát rozhodnutím č. XXX XX XXXX z 15. augusta 2013. Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie navrhovateľa toto rozhodnutie rozsudkom č.k. 21Sd/368/2013-25 z 2. apríla 2014 zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Preskúmaným rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX X-I. dňa 8. októbra 2015 odporkyňa rozhodla v poradi druhýkrát.

Medzi účastníkmi konania nie je sporné, že navrhovateľovi bol od 20. augusta 2007 priznaný predčasný starobný dôchodok na základe vlastnoručne podpísanej žiadosti spísanej dňa 20. augusta 2007. Dňa 21. augusta 2011 navrhovateľ dosiahol dôchodkový vek dovŕšením 62 rokov veku.

Predčasný starobný dôchodok je dôchodková dávka, ktorá sa za podmienok ustanovených zákonom č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov poskytuje zo starobného poistenia. Účelom predčasného starobného dôchodku je zabezpečiť poistencovi príjem v starobe. Ak bol poistencovi priznaný a vyplácaný predčasný starobný dôchodok, potom mu nevzniká právo na určenie sumy starobného dôchodku podľa § 66 zákona o sociálnom poistení v znení platnom v čase vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok ani po dovŕšení dôchodkového veku. Právny podklad pre prepočet predčasného starobného dôchodku po dovŕšení veku, potrebného pre vznik nároku na starobný dôchodok nie je daný (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2012, sp. zn. 7So/32/2011).

Poistencovi, ktorému sa priznal predčasný starobný dôchodok, už nevznikne nárok na starobný dôchodok a predčasný starobný dôchodok sa odo dňa dovŕšenia dôchodkového veku považuje za starobný dôchodok.

Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie odporkyne bolo

vydané v súlade so zákonom a námietky navrhovateľa nie sú opodstatnené, resp. jeho požiadavky nemajú oporu v zákone, preto im nemožno vyhovieť. Preto rozhodol podľa § 219 OSP v spojení s § 250ja ods. 3 OSP a § 492 ods. 2 SSP tak, že napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny.

Odvolací súd nezistil, že by nárok navrhovateľa na starobný dôchodok bol posúdený inak ako nároky iných poberateľov dávky, ktorým bol predčasný starobný dôchodok taktiež priznaný podľa zák. č. 461/2003 Z.z., a preto námietku o jeho diskriminácii nepovažoval za dôvodnú.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rovnako ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je v súlade so zákonom o sociálnom poistení, a preto rozsudok krajského súdu podľa § 246c ods. 1, § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Podľa § 250k ods. 1 veta prvá OSP, ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania.

O trovách konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 492 ods. 1, 2 SSP tak, že neúspešnému navrhovateľovi nepriznal náhradu trov právneho zastúpenia.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.